

Litteratur-Notitser.

— Den 1. December 1906 fejrede de svenske Statsbaner deres 50 Aars Jubilæum, i hvilken Anledning der blev udgivet et Festskrift, som bl. a. indeholdt en af Dr. Eli F. Heckscher udarbejdet Fremstilling af Jernbanerens økonomiske Betydning. Denne Fremstilling er nu i omarbejdet og udvidet Skikkelse udgivet særskilt under Titelen »Till belysning af järnvägarnas betydelse för Sveriges ekonomiska utveckling«. Det interessante og omfattende Emne er behandlet grundigt og med megen Dygtighed, og selv om det selvfølgelig langt fra er lykkedes Forf. paa alle Punkter at klarlægge Jernbanernes dybt indgribende Virkninger paa det økonomiske Samfundsliv, er han dog naaet ret langt henimod dette Maal. Med en solid Underbygning af statistiske Data (altid de nyeste og bedste, der vare at faa) gøres der rede for Jernbanernes Indflydelse paa Befolknings- og Bebyggelsesforholdene, paa Udviklingen af de forskellige Erhvervsgrøene og paa de øvrige Samfærdselsmidler, navnlig de for Sveriges Transportvæsen saa vigtige Kanalveje.

— Under Titelen »Der Maximalarbeitstag« har Bernhard Harms, af hvis socialpolitiske Arbejder flere have været omtalt i dette Tidsskrift, udgivet et Foredrag, som Forfatteren holdt ved den sidste evangelisk-sociale Kongres i Jena. Der er Grund til at henlede Opmærksomheden paa denne lille Afhandling, fordi den belyser det brændende Spørgsmaal om legal Begrænsning af Arbejdstiden fra de mange forskellige Sider, uden at Fremstillingen er mere vidtløftig end nødvendigt. Dertil er Behandlingen — om end ikke uden Tendens — overordentlig behersket og helt igennem videnskabeligt funderet. Bortset fra de Tilfælde, hvor en lovfæstet Begrænsning af Arbejdstiden paabydes af hygiejniske Grunde (sundhedsfarlige Industrier, Børne- og Kvindearbejde), fastholder Forf. »det økonomiske Princip« som Rettesnor,

d. v. s. han forlanger ikke Statens Indgriben, men vil have det overladt til det frie Initiativ at finde den rette Regulering af Arbejdstiden, saaledes at en Indskrænkning kun finder Sted, hvor det paa Grund af Arbejdsintensitetens samtidige Stigning kan ske uden økonomisk Tab saavel for Arbejdsgiver som for Arbejder.

— »Die socialdemokratische und gewerkschaftliche Bewegung i Dänemark« af Emil Helms er en i disse Dage udkommen Bog, som paa 200 Sider giver saa meget af den danske Arbejderbevægelses Historie, som kan antages at interessere Udlandets Læsere. Forfatteren, der er hjemmehørende i Holsten og som har samlet Stoffet til sin Bog under et Ophold i København, er gennemgaaende vel underrettet, og hans Arbejde, der — bortset fra J. Jensens og C. M. Olsens mere specielle Oversigt over Fagforeningsbevægelsen — ikke har noget Sidestykke i dansk Litteratur, vil ogsaa med Udbytte kunne benyttes her hjemme.

— »Meterbogen« ved Jakob V. Pedersen og P. Røtting er en Samling Tabeller til Omsætning fra de hidtil benyttede danske Maal- og Vægt-Enheder til Metersystemets Enheder og omvendt. Benyttelsen af den lille Bog vil spare meget Regnearbejde i den ubekvemme Overgangstid, indtil det nye Maal- og Vægt-System helt har indtaget det ældres Plads.

— »Centralförbundet för socialt arbete«, som udfolder en mangeartet Virksomhed, navnlig i Retning af Udbredelse af social Oplysning, udgiver, foruden den tidligere omtalte Række af Pjecer om Fattigvæsen og Arbejderforsikring, en Samling Smaaskrifter af blandet Indhold, som dog holder sig indenfor Rammen af de sociale Spørgsmaal. Hidtil er udkommet: »De svenska fackförbundens och fackföreningarnas organisation« af G. Bagge; »I arbetsgivarfrågan« af R. F. Berg; »Stock-